

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

СОВЕТ ШИКШИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

422053, Республика Татарстан, Сабинский район,
С. Шикши, ул. Школьная, 4
тел. (84362) 46-1-35

e-mail: Shik.sab@tatar.ru

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ШЕКШЕ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422053, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Шекше авылы, Мәктәп урамы, 4 йорт
тел. (84362) 46-1-35

РЕШЕНИЕ
03.08.2018

КАРАР
№ 14

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Шекше авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына
үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту проекты турында

27.08.2012 ел, №18 каары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставын «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131 номерлы Федераль законга туры китерү максатыннан Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектын раслау (кушымта итеп бирелә).

2. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектына карата гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибен раслау (кушымта итеп бирелә).

3. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге Советының 28.11.2006 ел №18 «Шекше авыл жирлегендә халық алдында тыңлаулар турындагы нигезләмә проекты турында» гы каары белән расланган тәртиптә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр проекты буенча ачык тыңлаулар 2018 елның 6 сентябрендә 09.00 сәгатьтә Шекше авыл мәдәният йортында түбәндәгә адрес буенча узачак: Татарстан Республикасы, Саба районы, Шекше авылы, Мәктәп урамы, 1 нче йорт.

4. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләрне 2018 нче елның 5 нче сентябренә кадәр Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге Советына юлларга.

5. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту проекты турындагы каарны жирлекнең мәгълүмати стендларында урнаштырырга.

6. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектын, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектына гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу һәм аның турында фикер алышуда гражданнарың катнашу тәртибен, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм

өстөмөләр проектын ачык тыңлаулар үткәрү тәртибен жирлекнәң мәгълүмати
стендларында түбәндәге адреслар буенча урнаштырырга: ТР, Саба районы, Шекше
авылы, Мәктәп урамы, 4; ТР, Саба район, Шекше авылы, Мәктәп урамы, 1; ТР, Саба
районы, Сәрдә авылы, Гагарин урамы, 31.

Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы Шекше авыл жирлеге башлыбы

Р.Р.Хәйртдинов

РАСЛАНГАН

Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Шекше авыл
жирлеге Советының 2018 елның 03 нау
августында чыккан 14 номерлы карап
белән

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр проекты

1. Уставның 5 статьясы 1 пункты 9 пунктчасын тубәндәгә редакциядә бәян итәргә:

"9) жирлек территориясен тәзекләндерү қагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контролльдә тоту, күрсәтелгән Кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен тәзекләндерүне оештыру;»;

2. Уставның 5 статьясы 1 пункты 14 пунктчасын тубәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«14) җыю эшчәнлеген оештыруда катнашу (шул исәптән аерым җыю) һәм каты коммуналь калдыкларны транспортировкалау эшчәнлеген оештыруда катнашу;»;

3. 6 статьяның 1 пунктындағы 12 пунктчасын үз көчен югалткан дип танырга;

4. Уставның 6 статьясы 1 пунктындағы 15) һәм 16) пунктчаларын тубәндәгә эчтәлектә тулыландырырга:

«15) «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чарапларны гамәлгә ашыру,

16) инвалилар, сәламәтлекләре чикләнгән затларның спорты, физик культурасы, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм күрсәту.»;

5. Уставны 18.1 статья белән тубәндәгә эчтәлектә тулыландырырга:

18.1 статья Авыл торак пункты старостасы.

1. Авыл жирлегендә урнашкан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иткәндә жирле үзидарә органнары һәм авыл халкы арасында үзара бәйләнешне оештыру өчен аывыл торак пункты старостасы билгеләнергә мөмкин.

2. Аывыл торак пункты старостасы, составына әлеге аывыл торак пункты территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукуна ия булган кешеләр арасыннан, аывыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә.

3. Аывыл торак пункты старостасы дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфа яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат түгел, хезмәт мөнәсәбәтләрендә һәм алар белән турыдан-туры бәйле башка мөнәсәбәтләрдә була алмый.

Татарстан Республикасы законы белән, тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алып, аывыл торак пункты старостасы вазыйфасының башка исеме билгеләнергә мөмкин.

4. Аывыл торак пункты старостасы вазыйфасына нинди затлар билгеләнә алмый:

1) дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфа яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат;

2) суд тарафыннан эшкә сәләтле түгел яисә чикләнгән эшкә сәләтле дип танылган;

3) Капланмаган, яисә төшерелмәгән хөкем каары булғаннар.

5. Авыл торак пункты старостасының вәкаләтләре срокы вазыйфасына билгеләнгәндә жирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм ике елдан ким һәм биш елдан артык була алмый.

Жирлек Советы каары белән, аның составына кергән авыл торак пункты гражданнарының жыене тәкъдиме буенча, шулай ук 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 40 статьясындагы 10 өлешенең 1-7 пунктлары белән билгеләнгән очракларда авыл торак пункты старостасының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

6. Үзенә йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен авыл торак пунктеның старостасы:

1) авыл торак пунктында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү мәсьәләләре буенча, жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халық белән хезмәттәшлек итә, шул исәптән гражданнар жыеннарында, жыелышларда, конференцияләрендә катнашу юлы белән, мондый чаралар нәтижәләре буенча мөрәҗәгатьләрне һәм тәкъдимнәрне, шул исәптән жирле үзидарә органнары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукий актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән тәкъдимнәрне жибәрә; халық белән хезмәттәшлек итә, шул исәптән гражданнар жыеннарында, жыелышларда, конференцияләрендә катнашу юлы белән, мондый чаралар нәтижәләре буенча мөрәҗәгатьләрне һәм тәкъдимнәрне, шул исәптән жирле үзидарә органнары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукий актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән тәкъдимнәрне жибәрә;

3) жирле үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча авыл халкына хәбәр итә, шулай ук жирле үзидарә органнарыннан алынган башка мәгълүматны житкерүдә ярдәм итә;

4) жирле үзидарә органнарына да ачык тыңлаулары һәм жәмәгать фикер алышуларын оештыруда һәм үткәрүдә, авыл торак пунктында аларның нәтижәләрен халыкка житкерүдә ярдәм итә;

5) авыл жирлеге уставында һәм (яки) жирлек Советының норматив хокукий актында каралган Татарстан Республикасы Законы нигезендә башка вәкаләтләрне һәм хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Авыл торак пункты старостасы статусы буенча эшчәнлек гарантияләре һәм башка мәсьәләләр Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек советының әлеге Устав һәм (яисә) норматив хокукий акты белән билгеләнә ала.»;

6. Уставның 19 статьясының исемен тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

“Статья 19. Халық алдында тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар.

7. Уставның 19 статьясы 3 пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Ачык тыңлауларга кертелергә тиеш:

1) авыл жирлеге Уставы проекты, шулай ук Авыл жирлеге Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм законнары нигезләмәләрен бирелгән уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында төгәл курсетү рәвешендә үзгәрешләр кертелә торган очраклардан тыш, авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм естәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) жирлекнен социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты;

4) 2003 елның 6 нчы октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән белдерелгән

жирлек халкының ризалығы алу таләп итеп торған очрактан тыш, жирлекне үзгәртеп кору турындағы мәсъәләләр,»;

7. Уставның 19 статьясын түбәндәге әчтәлектәге 11 пункт белән тулыландырырга:

«11. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә, жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын шартлы рәхсәт итеп ген файдалануга рәхсәт бирү турында каар проектлары, рәхсәт итеп ген төзелеш объектларының чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт бирү турында каар проектлары буенча каар проектлары буенча, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт итеп ген башка төр файдалану мәсъәләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең расланган кагыйдәләре булмаганды жәмәгать тикшерүләре, яисә ачык тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәрү тәртибе әлеге устав һәм (яки) шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындағы законнар нигезләмәләрен исәпкә алыш жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

8. Уставның 22 нче статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«22 нче статья. Халық жыене.

1. Гражданнар жыене жирле үзидарәне халық тарафыннан турыдан туры гамәлгә ашыру һәм жирле үзидарәне гамәлгә ашыруды халыкның катнашуы формасы булып тора.

2. Гражданнар жыене «Россия Федерациясенә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда каралган очракларда һәм «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеке составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенең үткәрү тәртибе турында» гы Нигезләмә нигезендә жирлек Советы каары белән расланган очракларда үткәрелә.

3. 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясенә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 25.1 статьясында каралган очракларда гражданнар жыене үткәрелергә мөмкин:

1) составына күрсәтелгән торак пункт кергән һәм әлеге торак пункт территорииясен башка жирлек(муниципаль район) территорииясенә кертеп жибәрүне таләп итүче торак пунктта авыл жирлеке(муниципаль район) чикләрен үзгәрту мәсъәләсе буенча,

2) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыене тарафыннан гамәлгә ашырыла торған жирлектә күрсәтелгән жирлекнең чикләрен үзгәрту, үзгәртеп кору мәсъәләләре буенча;

3) әгәр жирлектә сайлау хокукына ия булган яшәүчеләр саны 100 дән артык булса, жирлекнең вәкиллекле органын төзу, аның саны һәм вәкаләтләре вакыты турында мәсъәлә буенча муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләрен гражданнар жыенең башкара торған жирлектә;

4) гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсъәләсе буенча муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыене тарафыннан гамәлгә ашырыла торған жирлектә;

5) авыл жирлеке составына, шәһәр әче районы составына керүче торак пунктта, федераль әһәмияткә ия шәһәр округы территорииясенә яки муниципаль район чикләрендә урнашкан шәһәр округы территорииясенә, әлеге торак пункт территорииясенә гражданнарның үзара салымын керту һәм куллану мәсъәләсе буенча;

6) халыкара территорииядә урнашкан торак пунктта жирле үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсъәләләр буенча халық инициативасын тәкъдим итү максатларында;

7) авыл жирлегендә халық саны 100 дән артмagan, халық тыгызлығы түбән булган яки керу кыен булган урында урнашкан территориядә жирлекне бетерү мәсьәләсе буенча;

8) авыл торак пунктynда авыл торак пункты старостасы кандидатурасын тәкъдим итү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

9) авыл торак пунктynда гражданнар жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә конкурс үткәргендә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тәкъдим итү максатларында үткәрелә ала.

4. Гражданнар жыены жирлек башлыгы тарафыннан, яисә сайлау хокуына ия булган, кимендә 10 кешедә торган торак пункт халкы төркеме инициативасы белән чакырыла ала.

5. Жыенны үткәру инициативасына ярдәм йөзеннән жыярга кирәк булган имзалар саны, дайми яки нигездә яшәүче, торак пункт территорииясендә яшәү урыны буенча теркәлгән, сайлау хокуына ия гражданнар санының 5 процентын тәшкил итә, әмма 25 имзадан да ким булырга тиеш түгел.

6. Жирлек башлыгы тарафыннан тәкъдим ителә торган гражданнар жыены жирлек башлыгы карапы белән билгеләнә, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданнар жыены жирлек Советы карапы белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр гражданнар жыеннарын үткәру вакыты һәм урыны турында алдан хәбәрдар булалар, «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыеннарын әзерләү тәртибе турында» Нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә гражданнар жыеннарына чыгарылучы мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий акт проекти һәм материаллар белән алдан ук танышалар.

8. Жыенда кабул ителгән каарлар муниципаль хокукий актлар булып торалар, жирлек башлыгы тарафыннан имзаланалар һәм Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелергә тиеш.»;

9. Уставның 30 нчы статьясын түбәндәгә эчтәлектәге 3.1 пункт белән тулыландырырга:

«3.1. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә, аларны үткәру тормыш тәэммин итү объектлары, транспорт яки социаль инфраструктура, әлемтә, жәяүлеләр хәрәкәтен һәм (яки) транспорт чаралары эшчәнлеген бозу яки гражданнарының торак урыннарына яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына үтеп керү мөмкинлеген бозмау шарты белән үткәрелә. Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнарына, яисә жирле үзидарә органнарына мондый очрашулар турында хәбәр итү таләп ителми. Шул ук вакытта депутат күрсәтегән органнара аларны үткәру датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.

Депутатның сайлаучылар белән ачык чара рәвешендә очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

Жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган ачык чара рәвешендә депутатның сайлаучылар белән очрашуларын оештыру яки үткәругә комачаулау үзе артында Россия Федерациясе законнары нигезендә административ жаваплылыкка тартуга кiterә»;

10. Уставның 30 нчы статьясын 6, 7 һәм 8 нче пунктлар белән түбәндәгә эчтәлектә тулыландырырга:

«6. Керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү, коррупциягә каршы тору

турында Россия Федерациясе законнары нигезендә депутат тарафыннан бирелә торган, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты тарафыннан Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) карары буенча үткәрелә.

7. Өлеге статьяның 6 пункты нигезендә үткәрелгән тикшеру нәтиҗәсендә 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы көрәш түрында» Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның көрөнөрөн түры килүен тикшереп тору түрында» 230-ФЗ номерлы федераль закон, 2013 елның 7 маенданы «Аерым категорияләрдәге затларның аерым категорияләренә счет ачуны һәм ия булуны тыю түрында» 79-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында кулдагы акча һәм кыйммәтләрне сакларга, чит ил финанс инструментларыннан файдаланырга һәм (яки) файдаланырга», Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату түрында гариза белән мөрәжәгать итә, тиешле карар кабул итә, яисә судка мөрәжәгать итә.

8. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән көрөнөр, чыгымнар, милек һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр түрында мәгълүматлар Саба муниципаль районның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырыла һәм (яки) массакуләм мәгълүмат чараларына муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә торган тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.»;

11. Уставның 33 статьясындагы 1 пунктының 5 пунктчасын тубәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«5) жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясен раслау;»;

12. Уставның 33 статьясындагы 1 пунктының 25 пунктчасын тубәндәгә редакциядә бәян итәргә

«25) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау;»;

13. Уставның 40 статьясындагы 2 пунктына тубәндәгә эчтәлекле икенче абзац естәргә:

«Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе), жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату түрында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү көне булып, жирлек Советына өлеге гариза көргән көн санала.»;

14. Уставның 43 статьясындагы 6 пунктын тубәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«6. Жирлек башлыгы 2008 елның 25 декабрендәге «Коррупциягә каршы көрәш түрында» 273-ФЗ номерлы Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнары аларның көрөнөрөн түры килүен тикшереп тору түрында» 230-ФЗ номерлы федераль закон, 2013 елның 7 маенданы «Аерым категорияләрдәге затларның счетларын (көртөмнәр) ачуны һәм ия булуны тыю түрында» 79-ФЗ номерлы федераль закон, чит ил банкларында акча һәм кыйммәтле әйберләр сакларга, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан, чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) алардан файдалану.»;

15. Уставның 44 статьясындагы 18 пунктын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«18) жирлек Советы каравына жирлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясен тәкъдим итө;»;

16. Уставның 45 статьясындагы 4 пунктында "уз вазыйфаларын" сұзләреннән соң», суд карары буенча процессуаль мәжбүр итү чарапарын куллану яки вазифадан вакытлыча читләштеру рәвешендәге" сұзләрен өстәргә»;

17. Уставның 46 статьясындагы 3 пунктын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирлек башлығы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, жирлек Советы тарафыннан үз составыннан сайланы торган башлықны сайлау мондый вәкаләтләр туктатылган көннән алты айдан да соңға калмыча гамәлгә ашырыла.

Шул ук вакытта әгәр жирлек Советы вәкаләтләре срокы тәмамланғанчы алты айдан ким булса, жирлек башлығын жирлек советы составыннан сайлау яңа сайланған авыл жирлеге Советының беренче утырышында гамәлгә ашырыла.»;

18. Уставның 46 статьясындагы 4 пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Эгәр вәкаләтләре Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты хокукий акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлығы булса (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) авыл жирлеге башлығы вазыйфасыннан читләштеру турында, я жирлек Советының авыл жирлеге башлығын отставкага жибәрү турындағы карары нигезендә, әлеге хокукий акт яки карар суд тәртибендә шикаять бирә, жирлек Советы жирлек башлығын сайлау турында Карап кабул итәргә хокуклы түгел, суд карары законлы көченә көргөнчө, жирлек Советы тарафыннан үз составыннан сайланы.»;

19. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктының 1 пунктчасының икенче абзацында "Жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары проектларын" сұзләрен тәшереп калдырырга;

20. Уставның 49 статьясындагы 1 пункты 1 пунктчасының өченче абзацын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«–жирлек бюджетының үтәлешен тәэмин итә, 2014 елның 28 июнендейге «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 172-ФЗ номерлы Федераль закон белән каралган стратегик планлаштыру өлкәсендә, әлеге устав белән жирлек Советы вәкаләтләренә билгеләнгән вәкаләтләрдән тыш, вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;»;

21. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктындагы 1 пунктчасындагы дүртенче абзацында "жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнарының һәм программаларының үтәлеше турында хисаплар" сұзләрен тәшереп калдырырга

22. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктының 5 пунктчасындагы өченче абзацын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«расланган тәзекләндерү қагыйдәләре нигезендә жирлек территориясен тәзекләндерүне оештыра;»;

23. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктының 5 пунктчасындагы өченче абзацын тубәндәге редакциядә бәян итәргә

«жирлекнең тәзекләндерү Қагыйдәләренең үтәлешен контрольдә тота жирлекнең тәзекләндерү Қагыйдәләренең үтәлешен контрольдә тота;»;

24. Уставның 49 статьясындагы 1 пунктының 6 пунктчасына тубәндәге эчтәлекле сигезенче абзац белән тулыландырырга:

«депутатлар сайлаучылар белән очрашулар үткәру өчен маҳсус билгеләнгән урыннарны билгели, шулай ук жирле үзидарә органнары тарафыннан депутатлар сайлаучылар белән очрашулар үткәру өчен бирелә торган урыннар исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгели.»;

25. Уставның 71 статьясындагы 3 пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Муниципальные нормативные правовые акты, затрагивающие права, свободы и обязанности Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына қагылышлы муниципаль норматив хокукий актлар, гамәлгә куючы булып муниципаль берәмлек торган оешмаларның хокукий статусын билгели торган

муниципаль норматив хокукий актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә (халыкка игълан ителә торган)».

26. Уставның 71 статьясындагы 8 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Бастырып чыгарганда (игълан ителгендә) муниципаль хокукий актның, яисә жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләрнең реквизитлары курсәтелә.

Муниципаль хокукий актны, яисә жирле үзидарә органнары арасында төзелгән Килешүне рәсми бастырып чыгару булып жирлектә таратыла торган вакытлы матбуғатта аның тулы текстын беренче бастырып чыгару санаала.

Муниципаль хокукий актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен жирле үзидарә органнары шулай ук чөлтәр басмасыннан файдаланырга хокуклы. Рәсми чөлтәр басмасында муниципаль хокукий актның тулы тексты басылып чыккан (урнаштырган) очракта, басма басмада аңа күләмле график һәм таблич күшымталар китерелергә мөмкин.»; Муниципаль хокукий актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен жирле үзидарә органнары шулай ук чөлтәр басмасыннан файдаланырга хокуклы. Рәсми чөлтәр басмасында муниципаль хокукий актның тулы тексты басылып чыккан (урнаштырган) очракта, басма басмада аңа күләмле график һәм таблич күшымталар китерелергә мөмкин.»;

27. Уставның 81 статьяның 1 пункттында "жирлек" сүзләреннән соң «(жирлек составына көрүче торак пункт)" сүзләрен өстәргә»;

28. Уставның 81 статьясындагы 2 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Әлеге статьяның 1 өлешендә курсәтелгән гражданнарга бер тапкыр бирелә торган түләүләрне кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә 2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4.1 пункттында каралган очракларда гражданнар жыенында хәл ителә.»;

29. Уставның 86 статьясындагы 3 пункттында икенче тәкъдимне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук авыл жирлеке Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм законнары нигезләмәләрен әлеге уставны әлеге норматив хокукий актларга туры китерү максатларында төгәл курсәту ရeweshendә үзгәрешләр кертелә торган очракта, гражданнарның аның фикер алышында катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка игълан итү) таләп итәм.»;

30. 88 статьяның 3 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Әлеге Уставка кертелгән һәм жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр, жирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр бүлешү (әлеге Уставны федераль законнарга туры китерү очракларыннан тыш, шулай ук вәкаләтләрне, вәкаләтләр срокын, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи затларын сайлау тәртибен үзгәрту очракларыннан тыш), әлеге үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукий актны кабул иткән жирлек Советы вәкаләтләре срокы чыкканнан соң үз көченә керә..».

31. Уставның 88 статьясына түбәндәге эчтәлекле 4 һәм 5 пунктлары белән тулыландырыла:

«4. Жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукий акт тарафыннан кертелә, ул рәсмиләштерелергә мөмкин:

1) жирлек Советы рәисе вәкаләтләрен башкаручы, авыл жирлеке башлыгы имзалаған авыл жирлеке Советы каары белән,

2) жирлек Советы тарафыннан кабул ителгөн һәм жирлек башлығы күл күйган аерым норматив хокукий акт белән. Бу очракта әлеге хокукий актта жирлек Советының аны кабул итү турыйндағы каарының реквизитлары қуела. Советының мондый каарына авыл жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту рәхсәт ителми.

5. Жирлек Уставын яңа редакциядә бәян итү жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турыйнда муниципаль хокукий акт белән рәхсәт ителми. Бу очракта жирлекнең яңа Уставы кабул ителә, ә элек жирлекнең гамәлдәге Уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турыйнда муниципаль хокукий актлар жирлекнең яңа Уставы үз көченә кергән көннән үз көчен югалткан дип таныла.».

РАСЛАНГАН

Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Шекше авыл
жирлеге Советының 2018 елның 03 нче
августында чыккан 14 номерлы карап
белән

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Уставына кертелә торган
үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектына гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу һәм
аның турында фикер алышуда гражданнарның катнашу тәртибе.

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге
Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектына тәкъдимнәр
Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге Советына
тубәндәге адрес буенча кертелә: 422053, ТР, Саба районы, Шекше авылы, Мәктәп
урамы, 4, язма рәвештә Саба муниципаль районы Шекше авыл жирлеге башкарма
комитеты секретаренә.

Тәкъдимнәр Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында
«Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә тубәндәге адрес буенча:
<http://pravo.tatarstan.ru> халыкка игълан ителгән көннән соң эш көннәрендә 8.00
сәгатьтән 16.00 сәгатькә кадәр кабул ителә

2. Ачык тыңлауларда катнашу өчен гаризалар шәхсән яки почта аша
(конвертында «Устав турында фикер алышу» тамгасы белән) тубәндәге адрес
буенча кабул ителә: 422053, ТР, Саба районы, Шекше авылы, Мәктәп урамы, 4 нче
йорт .